

Saadant, som ærede Talere have troet at kunne uddrage af min før nævnte tidligere Udtalelse, ikke er rigtigt — at meddele nogle ganske faa Hovedresultater af min Undersøgelse af Forholdene. Der er jo en hel Del af de toldpligtige Varer, som ikke umiddelbart gaa ind i Forbruget, men som først efter at være anvendt i Fabriker o. s. v. gaar ind i Forbruget. For denne Varegruppes Bedkommende: Stenful, Olie o. s. v. bliver det overmaade vanskeligt at gjøre Rede for, hvor egentlig denne Stat finder sit endelige Sted. Jeg vilde derfor helst lade denne Gruppe helt udenfor Betragtningen; den udgjør ialt omtrent 17 pCt. af den hele Toldindtægt. Den øvrige Toldindtægt kan fordeles; som det forekommer mig, ret passende mellem de Gjenstande, som omtrent forbruges ens af hvert Individ uden Hensyn til Formue, de Gjenstande som udelukkende eller næsten udelukkende forbruges af de rige eller i alt Fald af de velhavende Klasser; og endelig Mellemgruppen: dem, som maa antages at forbruges i et Forhold, der omtrent svarer til Graden af Velhavenheden, som vel bruges af de Fleste, men i meget forskjelligt Maal. Afgiften af den ene af disse Grupper vil jeg kalde Afgiften for Luxusgjenstande; den tæller op mellem 19 og 20 pCt. af den samlede Toldafgift. Den Gruppe, som maa antages at fordele sig jævnt ligeligt i Forhold til Conen til at betale, udgjør langt den overveiende Masse: over 47 pCt., og endelig den sidste Gruppe, den, der egentlig virker som en Kopskat, idet den betales omtrent med det samme Belsøb af ethvert Individ, udgjør noget over 15 pCt. Naar man undersøger, i hvilket Forhold Toldindtægterne ere stegne henholdsvis for disse forskjellige Grupper i de 9 Aar fra 1865—74, saa viser det sig, at de fra det første Aarear i denne Periode til det sidste Aarear ere stegne for Luxusvarers Bedkommende med 32 pCt.; for de Varers Bedkommende, som maa antages at forbruges i Forhold til Velhavenheden med mellem 24 og 25 pCt., og endelig for de Varers Bedkommende, der forbruges omtrent ligelig af Alle, og hvor Afgiften altsaa virker som Kopskat, med mellem 20 og 21 pCt. Gjennemsnittet af Stigningen er fra det første Triennium til det sidste mellem 25 og 26 pCt. Det vil altsaa ses, at netop de Varer, som bruges ens af Alle, ere stegne mindst, hvorimod de Varer, som bruges af de Færreste, nemlig Luxusvarerne, netop ere de, hvor Toldstigningen har været størst: mellem 32 og 33 pCt. Jeg kan ikke forlange, at det ærede Thing skal modtage min Beregning som fuld gyldig; men jeg tror, at med disse Beregninger i Haanden behøver jeg ikke at søge Bevis for, at jeg ikke har sagt og ikke har kunnet sige Noget i den Retning, jeg før antydede, nemlig at det særlig er Arbejderklassen her i Landet, paa hvilken de forøgede Toldindtægter ere komne til at hvile. Det forekommer mig at være overordentlig glædeligt, at den stigende

Arbejdsløn her i Landet ikke alene har sat Arbejderklassen overhovedet i Stand til at forbruge Mere, men at ogsaa gennem denne Stigning en stor Del af Arbejderklassen er voget ud af den desværre altid i et civiliseret Samfund store Klasse af fattige og ubemidlede Folk. — Det er allerede af min høitærede Kollega udtalt, at det maatte være glædeligt for Regeringen at høre saamegen Tilslutning i dette Thing til sin Hensigt: at ville foreslaa Fortættelse af Statsbanebygningen. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Emne; men jeg skal dog tillade mig at minde om, at det forekommer mig at være noget mindre konsekvent, naar enkelte ærede Talere idetmindste have villet hævde, at det vel var forsvarligt at bygge Jernbaner for opsparede Fonds, men at derimod Landets Forsvarsudgifter nødvendig skulde bæres ved Udredelsen af en ny Stat. Det forekommer mig derimod, at, dersom det er rigtigt og forsvarligt, at ikke Nutiden alene bærer de Udgifter, der blive nødvendige for at fremme Jernbanebygninger her i Landet, saa maa omtrent det Samme kunne siges om de store og overordentlige Foranstaltninger til at forsvare Landet. Det er dog Foranstaltninger, som absolut ikke blot ere i de Levedes og i Diebliffets Interesse, men ogsaa have deres Betydning langt ud over dette Tidspunkt. Et enelt Medlem har jo rigtignot; dersom jeg ikke hørte feil, betegnet disse store Forsvarsudgifter ikke alene som uproductive — derom kan der jo neppe være Tvivl, at de i Ordets egentligste Forstand ere uproductive — men ogsaa som unyttige. Jeg haaber, at den Tid maa være fjern, eller rettere, at den aldrig maa komme, hvor det danske Folk skulde anse det for at være unyttigt, som det anvender til at søge at forsvare sin Selvstændighed, selv om det ikke med mathematisk Nøjagtighed kan bevises, at det, man gjør, er tilstrækkeligt for i Virkeligheden ogsaa at hævde Selvstændigheden. Jeg tror og holder mig overbevist om, at det danske Folk vil vide at vurdere paa rigtig Maade de Udgifter, som — om end uproductive — anvendes til disse Formaal, at det vil vide, at vel kan der ikke opnaas nogen fuld Sikkerhed — daarligt vilde det være, om man vilde bilde Folket dette ind — men at der heller ikke kan forlanges Mere af noget Folk ligesaalidt som af noget Individ, end at det skal gjøre, hvad det formaar, for at hævde sin Selvstændighed, og at kun, naar det har gjort dette, har det i værste Fald reddet det, som er ligesaa vigtigt — det er Vren.

Jeg maa endnu et Dieblif henvende mig til det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Bosjen), idet der fra ham fremkom en Bemærkning, som jeg dog ikke ret vel kan lade staa uimodsagt. Det ærede Medlem forment, at naar jeg ved Finantslovens Forelæggelse havde bemærket, at denne Finantslov efter mit og Regeringens Skjøn indeholdt saa lidt Nyt, at dens Vedtagelse maatte